

[Holger Andersen.]

Med Hensyn til Lovforslagets § 2 skal jeg give min Tilslutning til Udtalelserne fra Venstres ærede Ordfører (Chr. Ernst Christensen) og nu sidst fra det ærede Medlem Hr. Zahle; og jeg vil tillade mig at gaa noget videre. Det er ogsaa mig bekendt, at der er indgivet Ansøgninger om Laan og vel ogsaa delvis givet Tilsagn om Laan, der, naar de effektueres, vil bringe Beløbet op paa ca. 25 Mill. Kr. Men jeg maa dog spørge, om man virkelig, hvis dette er Tilfældet, kan gennemføre et Forslag som det, der her stilles i § 2. Har da ikke de Laansøgere, der i Tillid til Loven af 18. April 1925 har indsendt deres Andragender til Kreditforeningen og eventuelt har modtaget Tilsagn fra Kreditforeningen om Laan, ligefrem en berettiget Forventning om, at det saaledes givne Tilsagn ogsaa indfries? Det forekommer mig, at hvis de Oplysninger, der her gaves af Ordføreren for Partiet Venstre, er rigtige — og jeg har som sagt al mulig Grund til at tro, at de er rigtige —, maa man ogsaa i det kommende Udvalg ændre den Bestemmelse, der foreslaas her i § 2.

Det er i alt væsentligt de Bemærkninger, jeg allerede nu, da jeg ikke mener at kunne følge mit Partis Ordfører (C. J. F. Sven) i denne Sag, har ment det rigtigt at fremsætte ved Sagens første Behandling.

Indenrigsministeren (Kragh): Jeg takker de ærede Ordførere, det ærede Medlem Hr. Chr. Ernst Christensen og det ærede Medlem Hr. Zahle for den Tilslutning, de har givet Lovforslaget, den første ærede Ordfører absolut, den anden i hvert Fald principielt, og jeg tror mig berettiget til at opfatte de to ærede Ordførere for Socialdemokratiet og det konservative Folkeparti saaledes, at de i hvert Fald er rede til at tage Sagen op til en saglig og rationel Behandling i det kommende Udvalg.

Hvad de af det ærede Medlem Hr. Holger Andersen fremførte Bemærkninger angaar, kan jeg kortelig sige, at til dem kan jeg i det store og hele slutte mig. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem i, at hvis ikke Talen var om Statsgaranti til en ny Serie, havde dette Lovforslag ikke nogen som helst Berettigelse, saa var det ganske overflødig, thi Adgang til at oprette en 5 pCt. Serie i Sønderjyllands Kreditforening har Indenrigsministeriet Beføjelse til at give.

Jeg erindrer meget godt den socialdemokratiske Ordførers Udtalelser i 1925, hvori han hævdede, at der maatte jo komme

en ganske særlig Foranledning, hvis man skulde gaa videre paa den Bane, man be- traadte i 1925, og udvide den Statsgaranti, man den Gang gav for 4de Serie, til nye Serier, men det er jo netop ogsaa noget saadant, der er sket siden, idet det Ønske, som efter lange og mange Overvejelser opfyldtes i 1922, tror jeg det var, og hvorved Kreditkassen for Landejendomme i Østif- terne fik Adgang til at oprette en 5 pCt. Serie, er efterfulgt af tilsvarende Ønsker fra en Række Kreditforeninger, som har Adkomst til at laane i Landbrugsejendomme. Det ærede Medlem Hr. Zahle har ganske Ret i, at naar een Kreditforening har op- naaet en saadan Beføjelse, er det udelukket at nægte andre Kreditforeninger en til- svarende, idet man naturligvis maa opret- holde den Begrænsning, der er fastsat for den Kreditforening, som først fik Tilladelsen, hvad de følgende Kreditforeninger angaar, og det er ogsaa sket.

Nu har man her i ret høj Grad opholdt sig ved Spørgsmaalet om Betydningen af 5 pCt. Serier sammenlignet med Serier, der bærer en lavere Rente. Efter min Mening kommer det i forholdsvis ringe Grad denne Sag ved, selv om jeg meget vel forstaar, at de ærede Medlemmer, som nærer Betænkelighed ved Forhøjelse af Rentefoden for Laan mod Pant i fast Ejend- om, har ønsket at benytte denne Lejligh- hed til at udtale deres Betænkeligheder. For mit personlige Vedkommende skal jeg gerne tilstaa, at jeg har været og til Dels endnu er af ganske samme Opfattelse, nemlig at den Bevægelse, som har fundet Sted i de senere Aar, bl. a. ved den Adgang, som en Kreditforening i 1922 fik til at oprette en 5 pCt.s Serie, ikke er heldbrin- gende. Jeg er heller ikke uenig i, at det i ikke ringe Grad beror paa en Misforstaaelse, naar man gennem det mindre Kurstab ved et 5 pCt. Laan tror at vinde særlige Fordele i Sammenligning med, hvad der opnaas ved Laan til lavere Rente, thi det er jo til syvende og sidst ikke Gældens Størrelse, men Gældsbyrden det kommer an paa, og enten man laaner i en 5 pCt. eller i en 4½ pCt. Serie, bliver Byrden, naar Laaneforholdet er rigtigt tilrettelagt, den samme. Men det kan dog ikke nægtes, at i visse Tilfælde kan selve dette, at den absolutte Gæld bliver mindre, være en Fordel for Ejendomsbesidderen, og jeg tror, at det ikke mindst er denne Fordel, man har haft for Øje, da man med saa stor Kraft fra en enkelt Kreditforenings Side for nogle Aar siden ønskede Adgang til at